UCHWAŁA NR XXVI/302/2026
RADY GMINY KOŁBASKOWO

z dnia 10 listopada 2026 r.

w sprawie oceny stanu faktycznego i prawnego związanego z sytuacją Wójta Gminy Kołbaskowo w kontekście zaistnienia przesłanek skutkujących wygaśnięciem mandatu

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 88 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) w związku z art. 492 § 1 pkt 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1261), Rada Gminy Kołbaskowo uchwala, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się z pismem Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 1 października 2026 r., znak P-1.4102.14.2026.AA wraz z załącznikami, zgromadzonym w sprawie materiałem dokumentacyjnym, wyjaśnieniami oraz opiniami prawnymi, Rada Gminy Kołbaskowo nie stwierdza zaistnienia przesłanki skutkującej wygaśnięciem mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo, określonej w art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego. Uzasadnienie stanowiska Rady Gminy zawarte jest w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Niniejszą uchwałę wraz ze zgromadzoną dokumentacją przekazuje się Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w odpowiedzi na pismo, o którym mowa w § 1.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Małgorzata Rychel

Uzasadnienie

Pismem z dnia 1 października 2026 r., znak P-1.4102.14.2026.AA, Wojewoda Zachodniopomorski, działając na podstawie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym, zwrócił się do Rady Gminy Kołbaskowo o dokonanie oceny stanu faktycznego związanego z sytuacją Wójta Gminy Kołbaskowo w kontekście zaistnienia przesłanek skutkujących wygaśnięciem mandatu oraz o podjęcie w tej sprawie stosownej uchwały.

Wojewoda nie przesądził w swoim wystąpieniu, że przesłanka wygaśnięcia mandatu wystąpiła. Przekazał Radzie zawiadomienie osoby trzeciej i wskazał Radę Gminy jako organ właściwy do przeprowadzenia oceny w świetle art. 492 § 1 pkt 5 i § 2 Kodeksu wyborczego.

Rada Gminy Kołbaskowo zapoznała się z pismem Wojewody wraz z załącznikami, dokumentami dotyczącymi powołania i czynności rejestrowych, pisemnym cofnięciem zgody, oświadczeniem spółki z dnia 2 marca 2025 r., wyjaśnieniami Wójta złożonymi w trybie art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego oraz opiniami prawnymi.

Ustalenia faktyczne

W dniu 14 listopada 2024 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Szczecin sp. z o.o. podjęło uchwałę o powołaniu Wójta Gminy Kołbaskowo do Rady Nadzorczej spółki. W dniu 15 listopada 2024 r. Wójt podpisała oświadczenie o wyrażeniu zgody na zasiadanie w Radzie Nadzorczej.

W dniu 16 listopada 2024 r. Wójt złożyła pisemne oświadczenie o cofnięciu zgody udzielonej poprzedniego dnia. Na dokumencie widnieje potwierdzenie wpływu do spółki z dnia 16 listopada 2024 r.

Z przedstawionego materiału wynika, że wniosek o ujawnienie Wójta w Krajowym Rejestrze Sądowym został złożony przez spółkę po otrzymaniu pisemnego cofnięcia zgody, a wpis został dokonany w dniu 22 listopada 2024 r.

Z oświadczenia spółki z dnia 2 marca 2025 r. wynika, że Wójt nie uczestniczyła w posiedzeniach Rady Nadzorczej, nie wykonywała obowiązków członka tego organu oraz nie otrzymywała z tego tytułu wynagrodzenia. Spółka wskazała również, że wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym nie potwierdzał faktycznego wykonywania przez Wójt obowiązków członka Rady Nadzorczej.

Ocena przepisów ustawy antykorupcyjnej

Art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, zwanej dalej „ustawą antykorupcyjną", obejmuje zakresem tej ustawy wójtów. Art. 4 pkt 1 ustanawia zakaz bycia członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego.

Rada przeanalizowała możliwość zastosowania wyjątku określonego w art. 6 ust. 1 ustawy antykorupcyjnej. Mając na uwadze strukturę udziałową analizowanej spółki, Rada nie opiera swojego stanowiska na przyjęciu, że wyjątek ten znajdował zastosowanie.

Rada uwzględniła art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy antykorupcyjnej, zgodnie z którym naruszenie zakazów określonych w art. 4 lub art. 4a przez osobę pełniącą funkcję wójta powoduje wygaśnięcie mandatu. Przepis ten pozostaje w związku z art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego.

Rada uwzględniła również art. 9 ustawy antykorupcyjnej, zgodnie z którym wybór lub powołanie do władz spółki dokonane z naruszeniem zakazów określonych w art. 4 i art. 7 są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru.

Rada nie przyjmuje, że nieważność powołania wynikająca z art. 9 sama rozstrzyga o braku naruszenia zakazu lub wyłącza konsekwencje dla mandatu. Ocena przesłanki z art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego wymaga odniesienia wszystkich właściwych przepisów do ustalonego stanu faktycznego.

Znaczenie wyjaśnień i pełnej chronologii zdarzeń

Art. 492 § 2 Kodeksu wyborczego nakazuje umożliwić Wójtowi złożenie wyjaśnień przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu. Rada zapoznała się z pisemnymi wyjaśnieniami Wójt oraz z dokumentami załączonymi do tych wyjaśnień.

Dokument z dnia 16 listopada 2024 r. ma istotne znaczenie dla ustalenia przebiegu zdarzeń, ponieważ potwierdza cofnięcie zgody następnego dnia po jej udzieleniu i wpływ tego oświadczenia do spółki przed późniejszym wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Rada nie traktuje cofnięcia zgody, braku uczestnictwa w posiedzeniach, niepodejmowania czynności członka Rady Nadzorczej ani braku wynagrodzenia jako samodzielnych przesłanek automatycznie wyłączających możliwość naruszenia zakazu. Okoliczności te zostały jednak uwzględnione jako element całokształtu stanu faktycznego, który Rada ma obowiązek ustalić i ocenić.

Ocena przedstawionych stanowisk prawnych i orzecznictwa

Rada zapoznała się z rozbieżnymi opiniami dotyczącymi relacji art. 4 pkt 1, art. 5 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ustawy antykorupcyjnej do art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego. Jedno stanowisko akcentuje formalny charakter zakazu i odrębność skutków nieważności powołania od konsekwencji dla mandatu. Drugie podkreśla znaczenie nieważności powołania, pełnej chronologii, niezwłocznego cofnięcia zgody i niewykonywania obowiązków członka Rady Nadzorczej.

Rada uwzględniła wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. II OSK 1425/19, w zakresie konieczności ścisłej oceny warunków zastosowania wyjątku z art. 6 ust. 1 ustawy antykorupcyjnej. Rada nie opiera więc swojego stanowiska na twierdzeniu, że wyjątek ten legalizował powołanie Wójta do Rady Nadzorczej analizowanej spółki.

Rada uwzględniła także wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. III OSK 2915/22. Ze względu na odmienny stan faktyczny i częściowo odmienną podstawę prawną orzeczenie nie rozstrzyga bezpośrednio niniejszej sprawy. Wskazuje jednak na potrzebę starannego ustalenia chronologii, oceny działań zmierzających do usunięcia kolizji oraz rzeczywistego umożliwienia Wójtowi złożenia wyjaśnień.

Stanowisko Rady

Jeżeli ustawowa przesłanka, o której mowa w art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, rzeczywiście wystąpiła, Rada ma obowiązek stwierdzić wygaśnięcie mandatu w trybie art. 492 § 2. Przedmiotem niniejszej uchwały jest zatem ustalenie, czy wystąpienie tej przesłanki zostało wykazane na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału.

Rada nie opiera stanowiska na twierdzeniu, że art. 4 pkt 1 nie miał zastosowania, że wyjątek z art. 6 ust. 1 legalizował powołanie, że art. 9 automatycznie wyłącza skutek dla mandatu ani że sam brak wykonywania czynności członka Rady Nadzorczej wyłącza naruszenie zakazu.

Rada uwzględniła formalne czynności związane z powołaniem i zgodą, pisemne cofnięcie zgody z dnia 16 listopada 2024 r. z potwierdzeniem wpływu do spółki, późniejsze czynności rejestrowe, wyjaśnienia Wójt, oświadczenie spółki o braku udziału w posiedzeniach, wykonywania obowiązków i wynagrodzenia oraz rozbieżne stanowiska prawne.

Decydująca była łączna ocena ustalonych okoliczności: krótkiego czasu między udzieleniem a pisemnym cofnięciem zgody, wpływu cofnięcia do spółki przed późniejszymi czynnościami rejestrowymi, braku udziału Wójt w pracach Rady Nadzorczej, niewykonywania obowiązków i braku wynagrodzenia. Rada uwzględniła również art. 9 ustawy antykorupcyjnej oraz rozbieżne stanowiska dotyczące jego relacji do art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy i art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego. Żadna z tych okoliczności nie rozstrzygała samodzielnie. Ich łączna ocena doprowadziła do stanowiska wyrażonego w § 1 uchwały.

Po dokonaniu oceny zgromadzonego materiału oraz właściwych przepisów ustawy antykorupcyjnej i Kodeksu wyborczego Rada Gminy Kołbaskowo nie stwierdza, aby w ustalonym stanie faktycznym zostało wykazane zaistnienie przesłanki, o której mowa w art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego.

W konsekwencji, zgodnie z § 1 niniejszej uchwały, Rada Gminy Kołbaskowo nie stwierdza zaistnienia przesłanki skutkującej wygaśnięciem mandatu Wójta Gminy Kołbaskowo, określonej w art. 492 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego.